

روند قیمت

در هفته منتهی به دوازدهم ماه نوامبر، قیمت تکمحموله‌های ال‌ان‌جی در بازار گاز شمال شرق آسیا با ۲ سنت افزایش نسبت به گزارش هفته قبل به ۶/۸۱ دلار در میلیون بی‌تی‌یو رسید و در بازار گاز جنوب غرب اروپا قیمت تکمحموله‌های ال‌ان‌جی با ۱۰ سنت کاهش نسبت به گزارش هفته قبل به ۴/۸۵ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو تنزل یافت.

جدول ۱: قیمت گاز طبیعی در مقایسه با نفت برنت

تاریخ	قیمت نفت خام برنت (دلار در بشکه)	قیمت نفت خام برنت (دلار در میلیون بی‌تی‌یو)	شمال شرق آسیا	جنوب غرب اروپا	ان بی بی انگلیس	هنری هاب آمریکا	بلند مدت ژاپن	تی تی اف هلند
۲۰۲۰/۱۱/۰۶	۳۹/۴۵	۶/۸۰	۶/۷۹	۴/۹۵	۴/۷۴	۲/۶۷	۶/۶۶	۵/۰۶
۲۰۲۰/۱۱/۰۹	۴۲/۴۰	۷/۳۱	۶/۸۳	۴/۹۵	۴/۹۴	۲/۶۳	۶/۶۷	۴/۶۹
۲۰۲۰/۱۱/۱۰	۴۳/۶۱	۷/۵۲	۶/۸۲	۴/۹۵	۴/۸۱	۲/۷۴	۶/۶۹	۴/۸۰
۲۰۲۰/۱۱/۱۱	۴۳/۸۰	۷/۵۵	۶/۸۱	۴/۹۰	۴/۸۹	۲/۷۵	۶/۷۰	۴/۸۴
۲۰۲۰/۱۱/۱۲	۴۳/۵۳	۷/۵۱	۶/۸۱	۴/۸۵	۴/۸۵	۲/۸۱	۶/۷۱	۴/۸۲

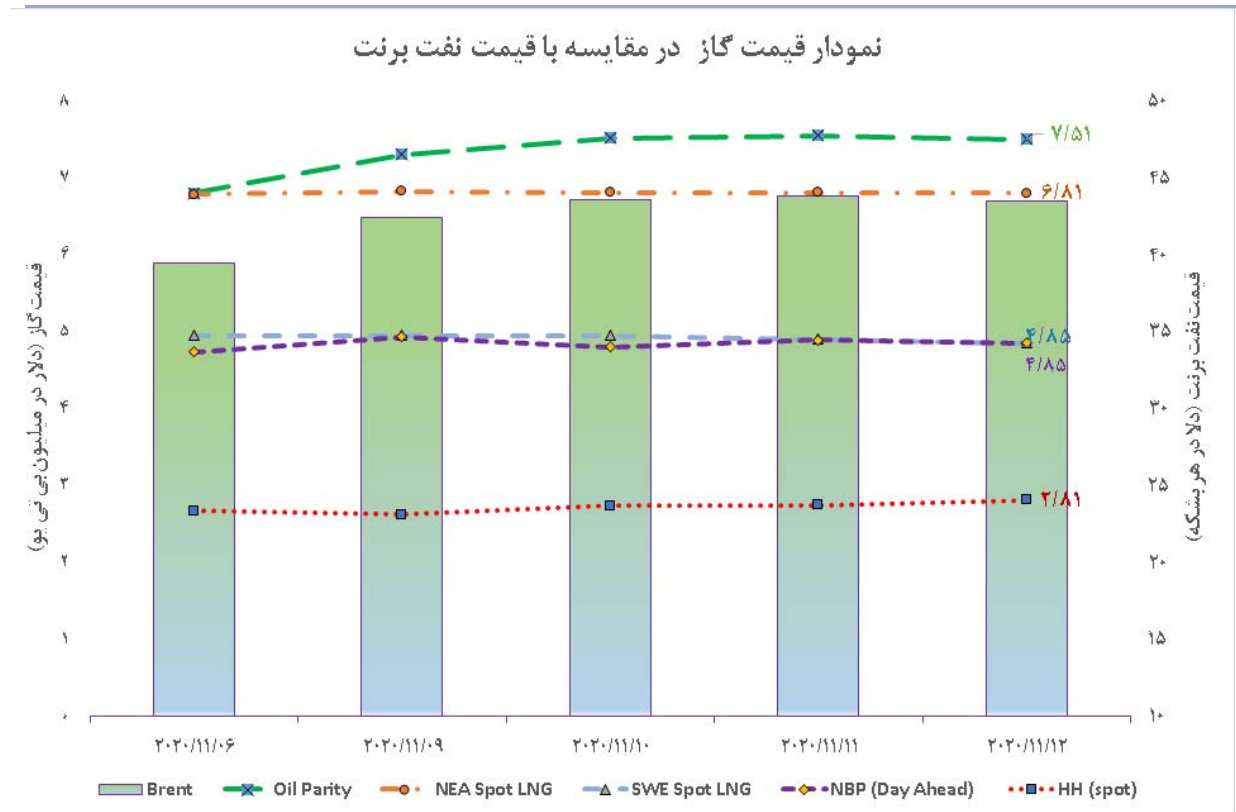
توضیح: قیمت دبیو تی آی ۲۰۲۰/۱۱/۱۲ برابر ۴۱/۱۲ دلار در هر بشکه

منبع: دبیرخانه جی‌ئی‌سی‌اف

در بازار گاز شمال شرق آسیا قیمت تکمحموله‌ها تحت تاثیر عدم اطمینان از نحوه تغییرات دمای هوا و انتظار ورود عرضه‌های جدید از سوی روسیه، گینه پاپوا، استرالیا و غرب آفریقا، مانع درخواست‌های جدید خرید از سوی خریداران و افزایش قابل ملاحظه قیمت‌ها در این بازار شد. با وجود تمایل خرید تکمحموله‌ها و تحویل در ماه ژانویه از سوی خریداران کشورهای ژاپن و کره جنوبی، با این حال این خریداران با توجه عدم اطمینان از کاهش دمای هوا در این ماه و همچنین احتمال عرضه محموله‌های جدید از سوی عرضه کنندگان آمریکائی ترجیح داده‌اند تا درخواست‌های خود را به هفته‌های آینده موکول نمایند. قابل ذکر است که از ابتدای ماه نوامبر حجم گاز ورودی به مجتمع‌های ال‌ان‌جی آمریکا به میزان قابل ملاحظه‌ای افزایش یافته است و از ۵ میلیارد فوت مکعب در ۱۰ ماه اکتبر به ۹/۴۵ میلیارد فوت مکعب در ۱۰ نوامبر افزایش یافته است. همچنین قیمت گاز در بازار اصلی تی‌تی‌اف در دهم نوامبر به ۴/۸۷ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو رسید و تفاوت آن با قیمت شاخص گاز منطقه شمال شرق آسیا موسسه آرگوس به ۱/۵۳ دلار رسید که برای جبران هزینه حمل محموله‌های ال‌ان‌جی آمریکا به هر دو بازار شمال شرق آسیا و جنوب غرب اروپا کفایت می‌کند. شایان ذکر است که قیمت شاخص قیمت تکمحموله‌های انتشار یافته توسط موسسه آرگوس برای منطقه شمال شرق آسیا برای تحویل در نیمه اول ماه ژانویه ۶/۲۰ و برای تحویل در نیمه دوم همین ماه ۶/۹۵ دلار در هر میلیون اعلام شده است.

در بازار جنوب غرب اروپا، پیش بینی هوای معتدل در ماه ژانویه منجر به کاهش قیمت در بازار تی تی اف و کاهش قیمت تکمحموله‌ها در بازار گاز جنوب غرب اروپا شد.

نمودار ۱: قیمت گاز طبیعی در مقایسه با نفت برنت

منبع: بر اساس داده‌های دبیرخانه جی تی سی اف

افزایش واردات گاز طبیعی شرکت «پتروچاینا»

پیش‌بینی می‌شود شرکت «پتروچاینا»، بزرگ‌ترین و تنها واردکننده گاز طبیعی از طریق خط لوله چین، در سال جاری ۷۰ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی وارد نماید که نسبت به سال گذشته ۱/۵ درصد بیشتر خواهد بود. از این مقدار، ۴۷ میلیارد مترمکعب از طریق خط لوله و ۲۳ میلیارد مترمکعب (معادل ۱۶/۶۸ میلیون تن) به صورت ال‌ان‌جی خواهد بود. در جدول ذیل میزان واردات گاز طبیعی «پتروچاینا» در سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۱۹ با یکدیگر مقایسه شده است.

جدول ۱- میزان واردات گاز طبیعی شرکت پتروچاینا (میلیارد مترمکعب)

۲۰۲۰			۲۰۱۹			میزان واردات
جمع کل	ال‌ان‌جی	خط لوله	جمع کل	ال‌ان‌جی	خط لوله	
۷۰	۲۳	۴۷	۶۸/۵	۱۸/۴	۵۰/۱	
%۱۰۰	%۳۳	%۶۷	%۱۰۰	%۲۷	%۷۳	سهم واردات (درصد)

منبع: آرگوس - اکتبر ۲۰۲۰

همچنین پیش‌بینی می‌شود میزان واردات گاز طبیعی از آسیای میانه (ترکمنستان، قزاقستان و ازبکستان) نسبت به سال پیشین ۱۴ درصد کاهش یافته و از ۴۵/۴ به ۳۹ میلیارد مترمکعب برسد. لازم به ذکر است واردات گاز از آسیای میانه که براساس قراردادهای بلندمدت انجام می‌شود، در مقایسه با واردات تک-محموله‌های ال‌ان‌جی گران‌تر بوده و تعرفه انتقال گاز برای مسافت طولانی بر شرایط رقابت تأثیر می‌گذارد. لذا شرکت «پتروچاینا» از تأمین‌کنندگان گاز در آسیای میانه خواسته است حداقل مقادیر قراردادی را تحویل دهند. مابقی واردات گاز خط لوله چین از طریق کشورهای روسیه و میانمار (برمه) تأمین می‌شود. در جدول ۲ میزان واردات گاز چین از طریق خط لوله در سال‌های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ با یکدیگر مقایسه شده است.

شرکت پتروچاینا،
تأمین‌کننده بیش از
نیمی از واردات گاز
طبیعی چین، امسال با
۱/۵ درصد افزایش
نسبت به سال گذشته،
۷۰ میلیارد مترمکعب
گاز وارد این کشور
خواهد نمود.

جدول ۲- میزان واردات گاز چین از طریق خط لوله (میلیارد مترمکعب)

ژانویه-اوت ۲۰۱۹	ژانویه-اوت ۲۰۲۰	ژانویه-اوت ۲۰۱۹	
۳۳/۲	۱۹/۵	۲۲/۹	ترکمنستان
۷/۱	۵/۰	۴/۸	قزاقستان
۵/۱	۱/۹	۳/۲	ازبکستان
۴/۷	۲/۸	۳/۱	میانمار
*--	۲/۴	--	روسیه
۵۰/۱	۳۱/۶	۳۴	جمع کل

منبع: آرگوس- اکتبر ۲۰۲۰

* میزان واردات گاز طبیعی از روسیه به وسیله خط لوله در این مدت در مقایسه با سایر مقادیر جدول، ناچیز و معادل ۵/۳۴ میلیون مترمکعب بوده است که از ذکر آن در جدول خودداری شده است.

«پتروچاینا» انتظار داشت پس از شیوع بیماری کووید-۱۹ در اوایل سال جاری، مصرف گاز وارداتی براساس قراردادهای بلندمدت چین دشوار باشد، اما تقاضای گاز پس از کنترل شیوع بیماری در سه ماهه دوم سال با حمایت اقتصادی کشور به حالت اول بازگشت.

شرکت «پتروچاینا»، ۵۲ درصد کل واردات گاز طبیعی چین را در سال گذشته به خود اختصاص داده است. پیش بینی زمستان سردتر و ادامه فرآیند جایگزینی زغال سنگ با گاز طبیعی، ممکن است باعث افزایش تقاضای ال ان جی شود. کمیسیون توسعه و اصلاحات ملی چین نیز اعلام نموده است که در ماه های دسامبر و ژانویه، ممکن است گازرسانی چین با محدودیت هایی مواجه گردد.

شرکت «پتروچاینا» از فروش ۳۰/۵ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی وارداتی (شامل خط لوله و ال ان جی) طی دوره ژانویه الی ژوئن سال جاری، ۱۱/۸ میلیارد یوآن (۱/۸ میلیارد دلار) ضرر کرده است. این ضرر ناشی از اعمال قیمت گاز طبیعی خارج از فصل برای کاربران غیرمسکونی است که به منظور حمایت از اقتصاد چین توسط کمیسیون توسعه و اصلاحات ملی چین تصویب شده است. عامل دیگر عرضه فراوان گاز داخلی چین است که بر فروش ال ان جی وارداتی «پتروچاینا» تأثیرگذار بوده است.

تأثیر ویروس کرونا بر چشم انداز قراردادهای ال ان جی آسیا

یکی از پژوهشگران مؤسسه مطالعات انرژی آکسفورد اظهار داشت اختلال ایجاد شده در بازار ال ان جی در سال جاری و پس از همه گیری ویروس کرونا، به تغییرات دائمی در ساختار قراردادهای خرید و فروش ال ان جی منجر خواهد شد. این تغییرات، همزمان با شکل گیری سریع بازار ال ان جی که در آن شاهد

تأثیر کووید-۱۹ بر قراردادهای خرید و فروش ال ان جی در آسیا قابل توجه و ماندگار خواهد بود.

بندهای قراردادی مرتبط با لغو محموله های ال ان جی به سبک ایالات متحده رایج تر خواهد شد.

انعطاف پذیری برای مذاکره مجدد، خریداران را به عقد معاملات بلندمدت ترغیب خواهد نمود.

شکل گیری بازار کوتاه مدت و تکمحموله برای ال ان جی هستیم، بخشی از نسل جدید قراردادهای خرید و فروش ال ان جی را تشکیل خواهد داد. تغییرات عمده در قراردادهای ال ان جی شامل به کارگیری گسترده تر بندهای مرتبط با لغو محموله ها می باشد که پیش از این تنها در قراردادهای ال ان جی آمریکا معمول بوده است؛ همچنین امکان مذاکره مجدد شرایط قرارداد به منظور تسهیل امضای قراردادهای بیشتر خرید و فروش بلندمدت ال ان جی از دیگر تغییرات اساسی در این قراردادها به شمار می آید. وی افزود: در زمان اختلال بازار طی چند ماه گذشته، اخطارهای مرتبط با حوادث قهریه^۱، درخواست هایی برای تغییر مقصد، لغو و یا به تأخیر انداختن زمان دریافت محموله ها به علت همه گیری ویروس کرونا مشاهده شد که نمایان گر ضعف مکانیسم فعلی قراردادی می باشد. به گفته وی کووید-۱۹ تأثیری مهم و پایدار بر قراردادهای خرید و فروش ال ان جی در آسیا به جای خواهد گذاشت.

شایان ذکر است که در اوایل سال جاری و پس از اوج گیری شیوع ویروس کرونا و به دنبال آن تعطیلی فعالیت های اقتصادی در چین و هند و کاهش ناگهانی تقاضای گاز طبیعی، خریداران عمده ال ان جی از قبیل شرکت های سینوک چین و پتروننت هند، تقاضای استفاده از شرایط حوادث قهریه را داشتند که توسط غالب عرضه کنندگان مورد پذیرش واقع نشد. در ماه های بعد، قیمت تکمحموله های ال ان جی به زیر ۳ دلار در هر میلیون بی تی یو کاهش پیدا کرد و در اواسط تابستان حتی به کمتر از ۲ دلار هم رسید و باعث شد که تولیدکنندگان ال ان جی در آمریکا با مشاهده وضعیت موجود با لغو تحویل محموله ها تا فصل پاییز موافقت نمایند. حق لغو، اصالتاً متعلق به قراردادهای ال ان جی آمریکا بوده و پیش بینی می شود به طور فزاینده ای شاهد افزودن این بند به قراردادهای بعدی و به کارگیری آن در زمینه های دیگر در آینده باشیم. خریداران ال ان جی در آسیا پیوسته از مکانیسم های تنظیم بازار اروپا استفاده خواهند نمود و تأثیر متقابل حوضه های آتلانتیک و اقیانوس آرام به تکامل قراردادهای خرید و فروش ال ان جی خواهد انجامید. به عنوان مثال، در قراردادهای آسیایی، معمولاً بازنگری درباره قیمت در بازه های زمانی ۵ یا ۱۰ ساله در قرارداد گنجانده شده بود، اما اکنون به تقلید از قراردادهای اروپایی، این بازنگری در صورت بروز «تغییر شرایط^۲» قابل اجرا خواهد بود.

شیوع ویروس کرونا علاوه بر تشدید مشکل مازاد عرضه در بازار ال ان جی، باعث شد تا در سال جاری تنها تعداد اندکی قرارداد بلندمدت خرید و فروش ال ان جی منعقد شود که در نتیجه دستیابی به تصمیم نهایی سرمایه گذاری (FID) برای پروژه های بالادستی و صادراتی را دشوار نمود. به عنوان مثال، در سال ۲۰۱۹، ۷۱ میلیون تن ظرفیت مایع سازی در جهان به تصویب رسید و انتظار می رفت که در سال ۲۰۲۰ این رقم به ۱۰۰ برسد ولی به دلیل شرایط پیش آمده، تاکنون هیچ FID ای در سال جاری تحقق نیافته است. از دیدگاه تحلیل گران، یکی از مهم ترین دلایل این امر، انعطاف پذیری قراردادهای بلندمدت است که باعث عدم تمایل خریداران به انعقاد چنین قراردادهایی می شود. در چنین شرایط رقابتی که قراردادهای بلندمدت در برابر قراردادهای کوتاه مدت، به راحتی قافیه را می بازند، انعطاف پذیری بیشتر در مذاکرات

¹ force majeure

² change of circumstances

مجدد و بازنگری قیمت‌ها در قراردادهای بلندمدت، به فروشندگان کمک خواهد کرد تا خریداران بیشتری را جلب نمایند.

افزایش واردات ال‌ان‌جی کره جنوبی

واردات ال‌ان‌جی کره جنوبی در ماه اکتبر به بالاترین میزان مشاهده شده از ماه مارس تاکنون رسید. پیش‌بینی کاهش قابل ملاحظه دما در فصل زمستان و کاهش تولید برق از منابع هسته‌ای از مهمترین عوامل رشد واردات ال‌ان‌جی کره جنوبی می‌باشد. در ماه اکتبر واردات ال‌ان‌جی کره جنوبی به ۳/۸۵ میلیون تن رسید و نسبت به ماه قبل ۳۰ درصد افزایش یافت که نسبت به حداکثر واردت در ماه مارس به میزان ۵۰۰ هزار تن افزایش یافته است. بخش اعظم واردات این ماه کره جنوبی از قطر، آمریکا و استرالیا تامین شده است.

پیشرفت احداث دو مجتمع ال‌ان‌جی آمریکا

با وجود نوسانات در بازارهای جهانی و گسترش ویروس کرونا، سازندگان دو شرکت سازنده دو مجتمع ال‌ان‌جی آمریکا اعلام نموده اند این دو مجتمع در زمان پیش‌بینی شده به بهره برداری خواهند رسید. اعلام پیشرفت ساخت دو مجتمع صادراتی ال‌ان‌جی گلاکسیو در لوئیزیانا به ظرفیت تولید ۱۲ میلیون تن ال‌ان‌جی و طرح مشترک شرکت نفت قطر و اکسون برای احداث مجتمع گلدن‌پس به ظرفیت تولید ۱۶ میلیون تن ال‌ان‌جی در شرایطی است که سایر توسعه دهندگان طرح‌های جدید مجتمع‌های ال‌ان‌جی آمریکا در خلیج مکزیک، آتلانتیک و پاسیفیک به دلیل عدم حمایت تجاری تاکنون موفق به تصویب طرح‌های خود نشده‌اند. بر اساس اعلام شرکت نفت قطر، تاکنون سقوط بازارهای جهانی انرژی، شیوع ویروس کرونا و طوفان شدید مانع از توسعه مجتمع گلدن‌پس نشده است و انتظار می‌رود واحد اول تولید این مجتمع در سال ۲۰۲۴ به بهره برداری برسد. همچنین طبق اعلام ونچرگلوبال مجتمع گلاکسیو در سال ۲۰۲۲ به بهره برداری خواهد رسید. تاکنون شرکت گلوبال ونچر موفق به عقد قرارداد بلندمدت بیست ساله فروش ۲ میلیون تن ال‌ان‌جی بصورت فوب با شرکت بی‌پی و قرارداد بلندمدت ۲۰ ساله فروش یک میلیون تن ال‌ان‌جی با هر یک از شرکت‌های گالپ، شل و رپسول شده است.

آدرس اینترنتی نشریه

www.onec-man.ir

مدیریت کل امور اوپک

و روابط با مجامع انرژی